

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова
Кафедра філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор ЗВО з науково- педагогічної
та лікувальної роботи

_____ Василь ПОГОРІЛИЙ

«___» _____ 20__ року

«ПОГОДЖЕНО»
Завідувач кафедри філології

_____ Володимир СУПРУН

«___» _____ 20__ року

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни

Літературні комунікації

Спеціальність	
Освітній рівень	магістр
Навчальний рік	2025-2026
Кафедра	філології
Лектор	Макодай І.І.
Контактна інформація	inmov@vnmv.edu.ua (0432)-56-23-58
Укладач силабусу	доцент ЗВО Інна Макодай

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Вибіркова	
Код дисципліни в ОПІ та місце дисципліни в ОПІ	ОК 1	
Курс/семестр	1 семестр	
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	90 годин /3 кредити ЄКТС	
Структура дисципліни	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Лекційні заняття, год	
	14	8
	Практичні заняття, год.	
	16	10
	Самостійна робота	
	60	72
	В цілому: аудиторні заняття – 53, 33%, самостійна поза аудиторна робота – 47, 67%	В цілому: аудиторні заняття – 20%, самостійна поза аудиторна робота – 80%
Кількість змістових модулів	3	
Мова викладання	українська, англійська	
Форма навчання	денна, заочна	

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Програма навчальної дисципліни «Іноземна мова» укладена відповідно до вимог підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня у закладах вищої медичної освіти України, з урахуванням положень кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (ECTS) та примірного навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Дисципліна належить до вибірових компонентів Вона передбачає 3 кредити, які студенти опановують протягом одного семестру.

Основна мета програми полягає в оволодінні знаннями з дисципліни Літературні комунікації, що є необхідними для успішного засвоєння фахових дисциплін і подальшої професійної діяльності. Зміст програми зосереджений на розвитку мовних компетентностей: говоріння, читання, письма, аудіювання та перекладу. Особливий акцент зроблено на формуванні практичних умінь спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово.

Мета, завдання курсу та його значення для професійної діяльності. Метою викладання навчальної дисципліни є розвиток іншомовної компетенції здобувачів освіти у галузі професійного спілкування, яка дозволяє майбутнім

фахівцям ефективно взаємодіяти англійською мовою в контексті їхньої професійної діяльності. Метою вивчення дисципліни «Літературні комунікації» є ознайомити здобувачів вищої освіти з теоретичними основами історичного аналізу процесу розвитку світової літератури, дати студентам якомога повніше уявлення про те, як історично відбувався процес формування літератури, які жанри виникали в різні історичні періоди, наскільки вони були популярні у сучасників і як впливали на формування моралі і культури. Ознайомлення з обов'язковою літературою як художньою, так і критичною, використання додаткових матеріалів посібників, статей про останні дослідження сучасного літературознавства, все це має допомогти студентам правильно зорієнтуватись в складному процесі самопізнання, моральному становленні особистості, пізнанню нею суспільства, сприяти формуванню наукового, культурного, інтелектуального кругозору.

Основні завдання курсу:

- дати студентам якомога повніше уявлення про те, як відбувалось становлення літератури з плином історії, які жанри формувались в різні історичні періоди, наскільки вони були популярні у сучасників і як впливали на формування моралі і культури. Кожний період літератури вивчається, починаючи з історико-соціального огляду епохи, з характеристики культури, мистецтва, літератури як складової частини загального, типового для даної епохи виявлення естетичного і духовного потенціалу народу;

- вирішувати проблеми виховання особистості, виходячи з критичного аналізу творів;

- розглядати творчість видатних письменників у зв'язку з найкращими естетичними традиціями національного мистецтва, показати народність класичних творів;

- простежити взаємозв'язки української та інших культур, історію формування цих взаємозв'язків;

- враховуючи завдання професійної підготовки студентів, ознайомити їх з найвидатнішими перекладачами зарубіжної художньої літератури на українську мову, з тими, хто збагачує наш духовний світ культурними надбаннями інших народів;

- ознайомити студентів з найновішими дослідженнями літературознавців в області світової літератури, з науковими дискусіями щодо основних питань в літературознавстві;

- аудиторні заняття з літератури доповнювати позааудиторною та самостійною роботою: переглядом відеофільмів, відвідуванням театрів, проведенням вечорів художнього читання творів світової літератури в українських перекладах та англійською мовою, конкурсів на кращу постановку п'єс, на кращого читця прози (поезії), організовувати участь студентів у наукових конференціях, бесідах та дискусіях;

- виховувати у студентів високу загальну та читацьку культуру, почуття гідності, сформувані естетичний смак;

- стимулювати прагнення студентів до самостійної науково-дослідної роботи.

- дати узагальнений аналіз творів видатних поетів та письменників, які визначають колорит, стиль і літературний рівень свого часу та належать до

різних літературних напрямків. Показати їх зв'язки з попередниками і сучасниками.

Важливою та корисною формою роботи є опрацювання окремих уривків з творів, віршів, використовуючи такі форми вивчення художніх творів:

- 1) текстуальний аналіз твору (переважно малих форм);
- 2) аналіз ключових розділів або уривків з оглядом усього твору (при вивченні великих за обсягом творів).

Дисципліна сприяє формуванню професійних комунікативних умінь, необхідних для наукової та практичної діяльності, а також для інтеграції у міжнародне науково-освітнє середовище.

Результати навчання

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

- ПРН1. Вільно спілкуватися англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення навчальної предметної діяльності, досліджень та проєктів.
- ПРН2. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.
- ПРН 3. Використовувати інформаційно- комунікаційні технології для пошуку, аналізу, обробки та представлення інформації англійською мовою.
- ПРН 4. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у дискусіях.

Результати навчання для дисципліни:

У результаті опанування дисципліни здобувачі мають продемонструвати такі знання та вміння:

Знати:

- фундаментальний іншомовний лексичний матеріал, пов'язаний з історією літературного дискурсу;
- лексику на художні теми;
- основні терміни, що відносяться до тем змістових модулів;
- правила словотвору;
- терміни та терміноелементи греко-латинського походження;
- стратегії читання літературного тексту;
- способи та засоби реферування та анотування необхідного матеріалу з іншомовного літературного тексту;
- словники та ресурси для перекладу;
- способи перекладу з іноземної мови на рідну та навпаки;
- принципи, за якими висловлювання організуються й укладаються;
- стилі спілкування;
- форми ввічливості;
- принципи та стратегії соціальної комунікації.

Вміти:

- реалізувати засвоєний лексико-граматичний матеріал у формі усних та письмових повідомлень;
- вести дискурс на ситуативно зумовлену тематику;
- утворювати синтаксичні конструкції, використовуючи релевантні граматичні категорії та моделі;
- застосовувати загальну і наукову лексику при виконанні когнітивних завдань;
- використовувати знання, отримані на заняттях із фундаментальних дисциплін і латинської мови в процесі вивчення іноземних термінів;
- демонструвати загальнофундаментальні знання у навчальних ситуаціях;
- розпізнавати та аналізувати граматичні явища та моделі, включати їх в активне спілкування;
- поєднувати знання фундаментальних суспільних дисциплін та загальні знання під час дискусій іноземною мовою на літературну тематику;
- володіти засобами перевірки достовірності та коректності даних;
- володіти засобами пошуку інформації, демонструвати навички обробки та аналізу отриманої інформації;
- створювати усну та письмову презентацію іноземною мовою.

3. Зміст та логістика дисципліни

Структура навчальної дисципліни	Всього годин/ кредитів ECTS	Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
		лекц	практ	с.р.	лекц	практ	с.р.
«Літературні комунікації». Змістових модулів: 3	1 семестр 90 год/ 3 кредити	14 год	16 год	60 год	8 год	10 год	72 год

Примітка: 1 кредит ECTS становить 30 академічних годин.

Аудиторне навантаження становить 53,33 %, СРС – 46,67 %.

Аудиторне навантаження становить 20%, СРС – 80% (заочна форма)

Відповідно до програми, основними формами організації навчального процесу є:

- а) практичні заняття,
- б) самостійна робота здобувачів освіти.

Модуль № 1. Основні етапи розвитку світової літератури. Антична та середньовічна література. Англосаксонська література VII — XI ст. Література

доби Відродження та Просвітництва. Доба Відродження в англійській літературі.

Модуль № 2. Романтизм: передумови виникнення, система жанрів, особливості творчої філософії та поетики. Велика Британія часів буржуазної революції та Просвітництва. Виникнення англійського романтизму (кін. XVIII – поч. XIX ст.).

Модуль № 3. XIX ст. – епоха становлення Реалізму як літературної течії. Особливості розвитку світової літератури кінця XIX ст. – початку XX ст. Друга половина XIX – XX ст.: критичний реалізм, натуралізм, неоромантизм, естетизм в Англії. Особливості розвитку світової літератури у XX ст. Література Англії у XX ст.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	всього	у тому числі			всього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль № 1. Основні етапи розвитку світової літератури. Антична та середньовічна література. Англосаксонська література VII — XI ст. Література доби Відродження та Просвітництва в Європі. Доба Відродження в англійській літературі.								
ЗМ 1.								
Тема 1. Основні етапи розвитку світової літератури. Антична та середньовічна література. Англосаксонська література VII — XI ст.	14	2	2	10	20	2	2	16
ТЕМА 2. Література доби Відродження та Просвітництва в Європі. Доба Відродження в англійській літературі.	14	2	2	10	20	2	2	16
Модуль № 2. Романтизм: передумови виникнення, система жанрів, особливості творчої філософії та поетики. Велика Британія часів буржуазної революції та								

Просвітництва. Виникнення англійського романтизму (кін. XVIII – поч. XIX ст.).								
ЗМ 2.								
ТЕМА 3. Романтизм: передумови виникнення, система жанрів, особливості творчої філософії та поетики.	12	2	2	8	-	-	-	-
ТЕМА 4. Велика Британія часів буржуазної революції та Просвітництва. Виникнення англійського романтизму (кін. XVIII – поч. XIX ст.).	12	2	2	8	-	-	-	-
Модуль № 3. XIX ст. – епоха становлення Реалізму як літературної течії. Особливості розвитку світової літератури кінця XIXст. – початку XX ст. Друга половина XIX – XX ст.: критичний реалізм, натуралізм, неоромантизм, естетизм в Англії. Особливості розвитку світової літератури у XX ст. Література Англії у XX ст.								
ЗМ 3.								
ТЕМА 5. XIX ст. – епоха становлення Реалізму як літературної течії. Особливості розвитку світової літератури кінця XIXст. – початку XX ст.	12	2	2	8	-	-	-	-
ТЕМА 6. Друга половина XIX – XX ст.: критичний реалізм, натуралізм,	12	2	2	8	20	2	2	16

неоромантизм, естетизм в Англиї.								
ТЕМА 7. Особливості розвитку світової літератури у XX ст. Література Англиї у XX ст.	14	2	4	8	30	2	4	24
Усього годин за модуль 1,2,3	90	14	16	60	90	8	10	72
Підсумковий контроль	ПК - залік							
Разом за дисципліну	90				90			

Теми лекційних занять

№ п/п	Тема лекції	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Вступ. Антична та давньогрецька література. Література доби середньовіччя. Зародження англійської літератури. Англосаксонська література VII — XIст.	2	2
2.	Література доби Відродження та Просвітництва. Видатні імена епохи. Відродження у Британії (XIV - XVII ст). У.Шекспір, світове значення творчості.	2	2
3.	Література Романтизму.	2	-
4.	Англійська література часів буржуазної революції. Просвітництво в Англії (XVII - XVIII ст.). Виникнення англійського романтизму (кін. XVIII – поч. XIX ст.).	2	-
5.	Становлення Реалізму як літературного методу. Література останньої чверті XIX ст. – початку XX ст.	2	-
6.	Критичний реалізм, натуралізм, неоромантизм, естетизм у літературі Великої Британії	2	2

	(друга половина XIX ст. - XX ст.).		
7.	Література XXст. Сучасна англійська література.	2	2
	Усього годин	14	8

Теми практичних занять

№ п/п	Тема практичного заняття	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Антична та середньовічна література. Стародавня англійська література. Англосаксонська література VII – XI ст.	2	2
2.	Відродження та Просвітництво в західноєвропейській літературі. Відродження в Англії (XIV - XVII ст). У. Шекспір (1564 – 1616 рр.) - великий драматург, поет, реформатор сцени і театру (XV - XVI ст.)	2	2
3.	Романтизм як літературний напрямок та універсальний світогляд.	2	-
4.	Просвітництво в Англії: історична епоха, особливості розвитку та видатні імена в літературі. Англійський романтизм (кін. XVIII – поч. XIX ст.)	2	-
5.	Реалізм в історії становлення світової літератури. Світова література останньої чверті XIX ст. – початку XX ст.: особливості розвитку та видатні імена.	2	-
6.	Критичний реалізм (друга половина XIX – початок XX ст.). Зародження натуралізму, неоромантизму, естетизму.	2	2
7.	Література XX ст.: течії, видатні	2	2

	імена та твори.		
8.	Література Великобританії ХХ ст. – початку ХХІ ст.	2	2
	Всього:	16	10

Практичні заняття спрямовані на:

1. опанування основ предметної термінології шляхом роботи з літературними, художніми та автентичними текстами;
2. формування навичок читання, розуміння та перекладу текстів з іноземної мови та рідною мовою;
3. розвиток комунікативних умінь відповідно до тематики програми.

У ході практичних занять здобувачі:

- занотовують предметний матеріал, поданий викладачем;
- виконують письмові завдання;
- готують і презентують усні повідомлення за темою;
- здійснюють двосторонній переклад;
- беруть участь у дискусіях;
- відпрацьовують діалогічне мовлення.

Теми самостійної роботи

№ п/п	Тема самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Основні етапи розвитку світової літератури. Антична та середньовічна література. Англосаксонська література VII — XI ст.	10	16
2.	Література доби Відродження та Просвітництва в Європі. Доба Відродження в англійській літературі.	10	16
3.	Романтизм: передумови виникнення, система жанрів, особливості творчої філософії та поезики.	8	-
4.	Література Великої Британії часів буржуазної революції та Просвітництва.	8	-
5.	Англійський романтизм (кін. XVIII – поч. XIX ст.).	8	-
6.	Реалізм в історії становлення світової літератури. Світова	8	16

	література останньої чверті XIX ст. – початку XX ст.: особливості розвитку та видатні імена.		
7.	Критичний реалізм (друга половина XIX – початок XX ст.). Зародження натуралізму, неоромантизму, естетизму.	8	24
	Всього	60	72

Самостійна робота здобувачів включає підготовку до практичних занять, опрацювання тем, винесених на самостійне вивчення, а також підготовку індивідуальних презентацій. Засвоєння матеріалу самостійної роботи перевіряється під час практичних занять та підсумкового контролю.

Індивідуальна робота передбачає ознайомлення з науковою літературою, підготовку оглядів за визначеними темами для презентації на засіданнях студентського наукового гуртка, виконання науково-практичних досліджень, а також участь у олімпіадах, науково-практичних конференціях і конкурсах студентських робіт.

Тематичні плани, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів: <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра філології / Здобувачу / Очна форма навчання / Літературні комунікації Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філології>.

Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту здобувача s000XXX@vnmu.edu.ua.

4. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ усний (монологічне висловлювання, відповіді на запитання, читання та обговорення тексту, бесіда); ✓ письмовий (переклад іншомовних текстів та наукових статей у письмовій формі).
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль (залік) проводиться після завершення вивчення дисципліни (1 семестр) відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова (https://surli.cc/bljzhy)
Засоби діагностики	Теоретичні питання, наукові статті та тексти на

успішності навчання	англійській мові
---------------------	------------------

Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (<https://surli.cc/bljzhy>)

Поточний контроль	За системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Контроль практичних навичок	За системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Залік (підсумковий контроль)	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів (див. Шкалу оцінювання)

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
180-200	A	зараховано
170-179,99	B	
160-169,99	C	
141-159,99	D	
122-140,99	E	
60-121,99	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5.Критерії оцінювання знань здобувача

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінювання усної відповіді під час поточного контролю

Оцінка «відмінно» виставляється здобувачу, коли він показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, чітко та правильно дає визначення та розкриває зміст наукових термінів і понять, вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки та логічно будувати висновки.

Оцінка «добре» виставляється здобувачу, який розкриває основний зміст навчального матеріалу, допускає незначні порушення у послідовності викладення матеріалу, допускає неточності при використанні наукових термінів, дає неповні визначення понять

Оцінка «задовільно» виставляється здобувачу, який орієнтується в основному матеріалі, але не може самостійно і послідовно сформулювати відповідь, спонукаючи викладача пропонувати йому навідні питання; здобувачу, який фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення; здобувачу, який відтворює основний навчальний матеріал, але при його викладенні допускає суттєві помилки.

Оцінка «незадовільно» виставляється здобувачу, який не розкриває зміст навчального матеріалу; здобувачу, який погано орієнтується в навчальному матеріалі, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань; здобувачу, який фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні понять та при використанні термінології.

Оцінювання виконання письмового перекладу під час поточного контролю

Оцінка «відмінно» виставляється здобувачу, який виконав переклад не менше 90% тексту, правильно зрозумів зміст вихідного тексту і коректно його виклав українською мовою, дотримався відповідного стилю, не допустив лексичних та граматичних помилок.

Оцінка «добре» виставляється здобувачу, який виконав переклад не менше 90% тексту, правильно зрозумів зміст вихідного тексту та допустив граматичні помилки, які не призводять до спотворення змісту оригіналу; лексичні помилки, які пов'язані з неточним використанням основного або контекстуального значення слова; помилки, які не спотворюють загального змісту оригіналу, але знижують якість тексту перекладу за рахунок відхилення від стилістичних норм, використання маловживаних в даному типі текстів лексичних одиниць, зловживання іншомовними запозиченнями тощо.

Оцінка «задовільно» виставляється здобувачу, який виконав переклад не менше 75% тексту, зрозумів основний зміст вихідного тексту та допустив граматичні помилки, які не призводять до спотворення змісту оригіналу; лексичні помилки, які пов'язані з неправильним використанням основного або контекстуального значення слова; помилки, які не спотворюють загального змісту оригіналу, але знижують якість тексту перекладу за рахунок відхилення від стилістичних норм, використання маловживаних в даному типі текстів лексичних одиниць, зловживання іншомовними запозиченнями тощо.

Оцінка «незадовільно» виставляється здобувачу, який виконав переклад менше 70% тексту або виконав переклад не менше 75% тексту, але допустив помилки, що призводять до грубого спотворення змісту оригіналу, дезінформують рецептора або призводять до неточної передачі змісту оригіналу, в результаті чого в перекладі описується та сама ситуація, що і в оригіналі, але її окремі деталі передано не точно.

Оцінювання самостійної роботи здобувача

Самостійна робота здобувача оцінюється під час проведення практичних занять шляхом перевірки та оцінювання лексичних та граматичних вправ для самостійного виконання, перекладу медичних статей. Оцінювання підготовлених повідомлень, презентацій з обраної теми здійснюється традиційною оцінкою.

Оцінка «**відмінно**» виставляється здобувачу, який глибоко і всебічно розкрив проблему, логічно виклав основні питання, використав матеріали кількох сучасних інформаційних джерел. Він уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить здатність аналізувати вивчений матеріал.

Оцінка «**добре**» виставляється здобувачу, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно розкрив основні питання теми, але при цьому не виходив за межі підручника чи одного інформаційного джерела.

Оцінка «**задовільно**» виставляється здобувачу, який розкрив базові поняття та визначення з рекомендованої теми, але не розкрив її повністю, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінювання індивідуальної роботи здобувача

Здійснюється на підставі виконання індивідуальних завдань, науково-практичної роботи, доповіді про результати дослідження на здобувачському науковому гуртку, конференції, участі у конкурсі здобувачських наукових робіт, олімпіади з дисципліни (критерії нарахування балів згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова). Індивідуальна робота здобувача вищої освіти оцінюється від 6 до 12 балів.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється у вигляді заліку. Підсумковий контроль зараховують якщо здобувач засвоїв дисципліну в повному обсязі, про що свідчить поточне оцінювання кожного практичного заняття.

6. Політика навчальної дисципліни/курсу

Здобувач освіти має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації освітнього процесу в ВНМУ ім. М.І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки, поведіння під час сигналу «Повітряна тривога» проводиться на першому практичному занятті викладачем. Проведення інструктажу реєструється в Журналі інструктажу з

техніки безпеки. Здобувач освіти, який не пройшов інструктаж, не допускається до виконання практичних робіт.

Перед проведенням кожного практичного заняття викладач ознайомлює здобувачів освіти із місцем розташування укриття, правилами поведінки під час переміщення до укриття та перебування в ньому, пояснює всі дії, передбачені Планом реагування на надзвичайні ситуації (згідно Наказу № 505 від 30.08.2023 р.).

1. Викладач перериває заняття і повідомляє здобувачів освіти про надходження сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення.

2. негайно припиняється практична робота здобувачів.

3. Викладач ознайомлює здобувачів із маршрутом переміщення в укриття згідно прийнятої схеми евакуації.

4. Черговий здобувач виключає світло, закриває вікно та двері.

5. Здобувачі освіти швидко та організовано під керівництвом викладача, проходять в укриття цивільного захисту (цокольний поверх корпусу), де перебувають до скасування сигналу оповіщення.

6. Не допускається скупчення, паніка на виході із аудиторії, кафедри та маршрутом евакуації.

7. Відповідальні особи кафедри після оголошення сигналу оповіщення перевіряють всі приміщення кафедри на відсутність у них учасників освітнього процесу та співробітників і по завершенню перевірки прямують до укриття.

8. Якщо сигнал тривоги пролунав під час перерви, потрібно негайно без паніки просуватися до укриття.

9. В укритті учасники освітнього процесу знаходяться до отримання сигналу «Відбій повітряної тривоги». У приміщенні забороняється курити, шуміти, мати зі собою небезпечні засоби, які можуть спричинити пожежу; не допускається пересування приміщеннями без особливої потреби; необхідно дотримуватися дисципліни та якнайменше рухатися. Також забороняється приносити до укриття легкозаймисті речовини або речовини, що мають сильний запах.

Після відміни сигналу оповіщення викладач інформує здобувачів освіти про продовження заняття в учбових кімнатах кафедри, або самостійне доопрацювання матеріалу з опитуванням на наступному занятті.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Здобувач освіти повинен бути підготовленим до практичного заняття згідно наведених в методичних рекомендаціях питань, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані, схеми та таблиці заповнені.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення.

Здобувач освіти повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час обговорення теоретичних питань здобувачі мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни здобувач має керуватись Кодексом академічної доброчесності та корпоративної етики Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова (<https://surl.li/dwuspg>). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів здобувач отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом не менш ніж два тижні після завершення курсу.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (<https://surli.cc/bljzhy>) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри https://www.vnmu.edu.ua/кафедра_іноземних_мов) викладачу, який проводить практичні заняття в групі. Для відпрацювання пропущеного заняття здобувач освіти має відповісти усно з відповідної теми та виконати практичні завдання.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (<https://surli.cc/bljzhy>). До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, здобувач повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то здобувач має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (<https://surl.li/itgrmm>).

Політика в умовах змішаного навчання. Порядок змішаного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (<https://surl.li/sgdief>). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Teams, Google Meet. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (https://www.vnmu.edu.ua/кафедра_іноземних_мов).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Microsoft Teams, Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) виключно в робочий час.

7. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філології/здобувачу>. Консультації проводяться один раз на тиждень згідно графіку консультацій.

8. Рекомендована література Основні джерела

1. Англо-український та українсько-англійський словник : 70 000 слів. – 2-ге вид., випр. та допов. – К., 2007. – 632с.
2. Англо-український, українсько-англійський словник = English-Ukrainian, Ukrainian-English Dictionary : близько 100 000 слів. – К., 2008. – 752 с.
3. Античные писатели: Словарь. - СПб., 1999. - 447 с.
4. Артамонов С.Д. Литература древнего мира. - М., 1988. - 254 с.
5. Большая энциклопедия литературных героев: В 4 т. - М., 2001.
6. Большой справочник по литературе. — М., 2000. — 295 с.
7. Броди Кеннет, Малгаретти Фабио. Обзор английской и американской литературы. – М.: Айрис-пресс, 2003. – 400 с.
8. Гаспаров М.А. Об античной поэзии: поэты, поэтика, риторика. — СПб., 2000. — 478 с.
9. Геккер М., Волосова Т., Рогов В. Англійська література, частина перша, друга: Навчальний посібник для шкіл з поглибленим вивченням англійської мови з доповненнями та змінами згідно діючої програми з курсу „Література Великобританії”. – Тернопіль: Видавництво Карп'юка, 2001 – 240 с.
10. Голіченко Т.С. Слов'янська міфологія та антична культура. - К., 1994. - 92 с.
11. Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.М., Гринчак Н.І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття: Навч. Посіб. 3-тє вид. – К.: Центр учбової літератури, 2011 – 488 с.
12. Давиденко Г.Й., Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури ХІХ – початку ХХ ст.: Навч. Посіб. 3-тє вид. – К.: Центр учбової літератури, 2011 – 400 с.
13. Давиденко Г.Й., Чайка О.М., Гринчаник Н.І., Кушнерьова М.О. Історія новітньої зарубіжної літератури: Навч. Посіб. 3-тє вид. – К.: Центр учбової літератури, 2008 – 274 с.
14. Зарубіжна література ранніх епох. Античність. Середні віки. Відродження: Навч. посібник. — К., 1994. — 406 с.
15. Кузьма Ю.Н. Побутовий роман в античності. — Львів, 1968. — 30 с.
16. Лагунов А.И. Джордж Гордон Байрон.— Харьков: Веста: Издательство «Ранок», 2003.— 64 с.
17. Литературная энциклопедия терминов и понятий. — М., 2001. — 1600 с.
18. Моклиця М. Основи літературознавства. Посібник для студентів, — Тернопіль: Підручники і посібники, 2002. — 192 с.
19. Наливайко Д.С., Шахова К.О. Зарубіжна література ХІХ сторіччя. Доба романтизму: Підручник.— Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2008. — 416 с.
20. Ніколенко О. М. Романтизм у поезії. Г. Гейне, Дж. Г. Байрон, А. Міцкевич, Г. Лонгфелло: Посібник для вчителя. — Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2003. — 176 с.: іл. — (Скарбниця словесника).
21. Ніколенко О.М. Бароко, класицизм, просвітництво. Література ХVІІ — ХVІІІ століть: Посібник для вчителя. — Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2003. — 224с.
22. Ніколенко О.М. Зарубіжна література ХІХ ст. — К.: Видавничий центр "Академія", 1999. — 360 с.

23. Ніколенко О.М. Поезія французького символізму. Шарль Бодлер, Поль Верлен, Артюр Рембо: Посібник для вчителя. — Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2003. — 144 с.
24. Пащенко В.І., Пащенко Н.І. Антична література: Підручник. — К., 2001. — 718 с.
25. Семчинський С.В. Антична література: Довідник. — К., 1993. - 318 с.
26. Усі зарубіжні письменники / Упоряд. О.Д, Міхільов та ін. — Донецьк: СПД ФО Сердюк В.І., 2005. — 384 с.
27. Шалагінов Б.Б. Зарубіжна література: Від античності до початку ХІХ ст.: Іст.-естет. Нарис. — К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. — 360 с.
28. Шаповалова М.С., Рубанова Г.Л., Моторний В.А. Історія зарубіжної літератури: Середні віки та Відродження: Підручник / За ред. Я.І.Кравця. — 3-тє вид., переоб. і доп. — К.: Знання, 2011. — 476 с.
29. Шахова К.О. Література Англії. ХХ століття: Навч. посібник. — К.: Либідь, 1993. — 400 с.

Додаткові джерела

1. Аверинцев С.С. Взаимосвязь и взаимовлияние жанров в развитии античной литературы. — М., 1989. — 276 с.
2. Антична література: Хрестоматія. — К., 1994. — 276 с.
3. Баратова Т.В. Гюго Віктор. Собор Паризької Богоматері. Поезія; Посібник для 9 класу. — Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2002.— 96 с.
4. Баратова Т.В. Література Середньовіччя: Посібник для 9 класу. — Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2001.— 64 с.
5. Васильєв Є.М. Франц Кафка. Новела «Перевтілення» та інші твори: Посібник для 11 класу.— Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2002.— 64 с.
6. Вейс Г. История цивилизаций: иллюстрированная энциклопедия: В 3 т. — М., 1999.
7. Винничук Л. Люди, нравы и обычаи Древней Греции и Рима. — М., 1988. — 496 с.
8. Всемирный биографический энциклопедический словарь. — М., 1998. — 926с.
9. Гладкий В.Д. Древний мир: Энциклопедический словарь: В 2 т. — Донецк, 1997.
10. Гловацька К.І. Міфи Давньої Греції. — К., 1991. — 264 с.
11. Горбунов А.М. Панорама веков: Зарубежная художественная проза от возникновения до ХХ века. Популярн. библиограф. энциклопедия. — М., 1991. - 576 с.
12. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. / За ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2005.
13. Кун М.А. Легенди та міфи Стародавньої Греції. — К., 1967.
14. Лісовий І.А. Античний світ у термінах, іменах і назвах. — Львів, 1988. — 200 с.

15. Назарець В.М. Камю Альбер. Роман. Чума: Посібник для 11 класу.— Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2002.— 96 с.
16. Паращич В.В. Антична література: Посібник для 9 класу. — Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2002. — 64 с.
17. Потопахіна Л.І. Стендаль. Червоне і чорне: Посібник для 10 класу. — Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2001. — 80 с.
18. Столій І.Л. Оскар Вайльд. Зоряний хлопчик. Портрет Доріана Грея: Посібник для учнів 10 класу, вчителів зарубіжної літератури. — Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2002. — 80 с.
19. Султанов Ю.І. У світі античної літератури: Посібник для вчителя. — Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2002. — 112 с.
20. Татаринов В.Е. Оноре де Бальзак. — Харьков: Веста: Издательство «Ранок», 2002. — 64 с.
21. Татаринов В.Е. Уильям Шекспир. — Харьков: Ранок, 2004.— 80 с.
22. Цимбалюк Ю.В. Латинські прислів'я і приказки. — К., 1990. — 436 с.
23. Шутько Р.Б. Ернест Хемінгуей. Старий і море. Посібник для 11 класу. — Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2002.— 64 с.
24. Шутько Р.Б. Шоу Бернард. Зарубіжна література: Посібник для 10 класу.— Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2001.— 64 с.
25. Шухорова А.І. Ібсен Генрік. Посібник для 10 класу.— Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2002.— 56 с.

Інформаційні ресурси

1. Електронна адреса сайту університету: <http://vnm.edu.ua>
2. Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnm.edu.ua>
3. Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>
4. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
5. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
6. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
7. Сайт кафедри <https://www.vnm.edu.ua/кафедра-іноземних-мов>
8. Сайт бібліотеки ВНМУ <http://library.vnm.edu.ua>
9. Oxford Learner's Dictionaries <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com>
10. Cambridge Dictionary <https://dictionary.cambridge.org>
11. Merriam-Webster Dictionary <https://www.merriam-webster.com>
12. Medical Dictionary <https://medical-dictionary.thefreedictionary.com>
13. British Council <https://learnenglish.britishcouncil.org>
14. Perfect English Grammar <https://www.perfect-english-grammar.com>
15. The New England Journal of Medicine <https://www.nejm.org>
16. Medical encyclopedia <https://medlineplus.gov/encyclopedia.html>
17. Doctor-patient communication <http://doctor-communication.vn.ua>
18. <https://www.perfect-english-grammar.com>

9. Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінці кафедри Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnm.edu.ua/кафедра-філології/здобувачу>.

Силабус з дисципліни «Іноземна мова» обговорено та затверджено на засіданні кафедри іноземних мов (протокол №__, від «___» _____ 2026 року).

Відповідальний за курс

доцент ЗВО Інна Макодай

В.о.зав. кафедри філології

професор ЗВО Володимир Супрун